

สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ: ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

รุ่งนภา ชัยรัตน์*, อุไรวรรณ ชัยชนะวิโรจน์**, อินทิรา ปากันทะ***,
จิตารัตน์ คำบุญ**, อธิพนธ์ ทวีวรรณบุญ****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน นิสิตปัจจุบัน ศิษย์เก่า พยาบาลวิชาชีพ ผู้บริหาร รวม 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 สมรรถนะของบัณฑิตฯ (8 ด้าน) และส่วนที่ 3 ลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และความต้องการศึกษาต่อฯ ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (ส่วนที่ 2 และ 3) ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.85 ส่วนความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.86 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามผ่านทางกูเกิ้ลฟอร์ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคาดหวังต่อสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ สูงสุดคือด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย และ 2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยปานกลางถึงมากที่สุดเกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และมีความต้องการศึกษาโดยมีแรงจูงใจต่อสถาบันที่เลือกศึกษา คือ สถาบันมีหลักสูตรที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง หรือต่องานปัจจุบัน/อนาคต ดังนั้น สถาบันการศึกษาจึงควรพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย

คำสำคัญ: สมรรถนะของบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

* อาจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

**** เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

*** Corresponding author; email: intira2515@gmail.com

Competencies of Graduates from the Master of Nursing Science Program in Adult and Gerontological Nursing: Stakeholders' Expectations

Rungnapa Chairat*, Uraiwan Chaichanawirote**, Intira Pakanta***,
Thidarat Khamboon**, Teerapot Taweewanabul****

Abstract

This descriptive research aimed to study the competencies of graduates from the Master of Nursing Science Program in Adult and Gerontological Nursing, as expected by stakeholders. The sample consisted of 42 participants: instructors, current students, alumni, registered nurses, and administrators. The questionnaire consists of three parts: Part 1: General information; Part 2: Competencies of graduates (8 components); and Part 3: Expected program characteristics and future Study desires. The questionnaire (Part 2 & 3) underwent content validity testing, yielding a content validity index of 0.85, and reliability testing with a Cronbach's alpha coefficient of 0.86. Data were collected by the sample group via Google Forms. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, were analyzed. The study results showed that 1) the most essential competencies being in ethics, morality, and law; and 2) stakeholders had moderate to high agreement regarding the expected characteristics of the curriculum and expressed a desire to study, with the motivation for choosing the institution being that the institution offered a quality curriculum that was beneficial to themselves or their current/future work. Therefore, educational institutions should develop or improve high-quality Master of Nursing Science Program in Adult and Gerontological Nursing, focusing on ethics, morality, and law.

Keywords: Competencies of Graduates, Master of Nursing Science Program,
Stakeholders' Expectations

* Lecturer, Faculty of Nursing, Naresuan University

** Assistant Professor, Faculty of Nursing, Naresuan University

*** Assistant Professor, Faculty of Nursing, Naresuan University

**** General Administration Officer, Faculty of Nursing, Naresuan University

*** Corresponding author; email: intira2515@gmail.com

Received 9 January 2026; Revised 10 February 2026; Accepted 24 April 2026

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ดำเนินการผลิตบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 และมีการปรับปรุงตามกรอบ ครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2562 เปลี่ยนชื่อหลักสูตรจากพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ เป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ในของศาสตร์ทางการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ มีทักษะการทำวิจัยหรือนวัตกรรมทางการพยาบาล มีภาวะผู้นำ สามารถใช้เทคโนโลยีและทำงานร่วมกับทีมสุขภาพได้ ตลอดจนมีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF : HEd) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข และด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ¹ และได้พัฒนาผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 (มคอ.1)² ซึ่งในกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่า ผลการดำเนินงานตามพันธกิจของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

แม้ว่าการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปตามกรอบมาตรฐานดังกล่าวข้างต้นแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงไปของโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงและเปราะบาง ส่งผลต่อระบบต่างๆ รวมทั้งระบบการศึกษา ทำให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) วางแผนด้านการอุดมศึกษา พ.ศ. 2564-2570 โดยกำหนดเป้าหมายการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้มีทั้งองค์ความรู้ทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พร้อมต่อการทำงานที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต³ มหาวิทยาลัยนเรศวรมีนโยบายที่สอดคล้องกับกระทรวง อว. จึงเลือกใช้เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA ปีการศึกษา 2563-2566 ซึ่งสาระสำคัญของเกณฑ์ AUN-QA นั้นครอบคลุมทั้งมิติของคุณภาพทางวิชาการ และมุมมองด้านความต้องการและความคาดหวังที่หลากหลายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย⁴

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ดำเนินงานตามนโยบายของมหาวิทยาลัยนเรศวร จึงนำเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA มาใช้และเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ประจำปีการศึกษา 2563 เป็นครั้งแรก ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2564 คณะผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร ได้รับข้อมูลจากกรรมการผู้ประเมิน คือ ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับพัฒนาเพียงเล็กน้อย สามารถทำให้มีคุณภาพเพียงพอได้ ยกเว้นใน

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในระดับจำเป็นต้องมีการปรับปรุง โดยกรรมการผู้ประเมินได้ให้ข้อเสนอแนะว่าหลักสูตรควรสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครบทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอกคณะ เพื่อนำมาออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes : PLOs) นอกจากนี้ ควรประเมินการเข้าถึงและรับรู้รายละเอียดของหลักสูตรของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประเมินความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เป็นระบบชัดเจน

เมื่อพิจารณาในส่วนของการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครบทุกกลุ่ม พบว่าการดำเนินการที่ผ่านมาในปีการศึกษา 2562 ได้มีการประเมินความพึงพอใจและข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งในส่วนของอาจารย์ผู้สอน นิสิตปัจจุบัน ศิษย์เก่า และผู้ใช้บัณฑิตหรือหัวหน้าหน่วยงานของบัณฑิต เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากอาจารย์ผู้สอน นิสิตปัจจุบัน ศิษย์เก่า และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุงการเรียนรู้ได้ ยกเว้นในส่วนของผู้ใช้บัณฑิตที่ไม่ได้รับข้อมูลตอบกลับมา ทำให้หลักสูตรไม่ทราบความคาดหวัง และความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้บัณฑิต นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาของหลักสูตรเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd) 5 ด้าน¹ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 (มคอ. 1)² จึงอาจยังไม่ครอบคลุมมิติของมุมมองด้านความต้องการและความคาดหวังที่หลากหลายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นสาระสำคัญของเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA⁴

สภาการพยาบาลได้กำหนดสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ เพื่อใช้เป็นสมรรถนะกลางในการพัฒนาพยาบาลวิชาชีพไว้ 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย 2) ด้านการปฏิบัติการพยาบาลและผดุงครรภ์ 3) ด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ 4) ด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพ 5) ด้านวิชาการและการวิจัย 6) ด้านการสื่อสารและสัมพันธภาพ 7) ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และ 8) ด้านสังคม⁵ และด้วยเหตุที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ เปลี่ยนสถานภาพจากพยาบาลประจำการมาเป็นอาจารย์พยาบาลจำนวนมาก ดังนั้นจำเป็นต้องจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมพยาบาลวิชาชีพเหล่านี้ให้เป็นอาจารย์พยาบาลผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีสมรรถนะและบทบาทในด้านต่างๆ ทั้งด้านการใช้ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการวิจัยและการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ด้านการสื่อสาร ความร่วมมือและการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ด้านกฎหมาย จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ ด้านการติดตามและประเมินผล รวมถึงด้านการจัดการ ภาวะผู้นำ และการเป็นผู้สนับสนุน⁶ นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงมาตรฐานสากล ซึ่ง

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ ของประเทศสหรัฐอเมริกา⁷ ได้แก่ 1) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี 2) ความเป็นเลิศด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) ผู้นำทีมดูแลแบบสหสาขาวิชาชีพ 3) ผู้นำด้านการบูรณาการบริการในระบบการดูแลสุขภาพ 4) มีความสามารถด้านการออกแบบนวัตกรรมในการปฏิบัติการพยาบาล และ 5) ปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

แม้ว่าที่ผ่านมาได้มีการศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อหลักสูตร ความพึงพอใจต่อสมรรถนะของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาบ้างแล้ว⁸⁻⁹ แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคาดหวังของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะในบริบทของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งในการสำรวจความต้องการที่ผ่านมานี้ ไม่ครอบคลุมในประเด็นสมรรถนะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และศึกษาลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีความต่อเนื่อง ตอบเกณฑ์ประเมินระดับหลักสูตร AUN-QA สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยนเรศวร กระทรวง อว. และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580¹⁰ ที่มีสาระสำคัญประการหนึ่งคือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย³

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2. เพื่อศึกษาลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นอย่างไร
2. ลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย 2) ด้านความรู้ และการปฏิบัติการพยาบาล 3) ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ 4) ด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพ 5) ด้านวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม 6) ด้านการสื่อสารและสัมพันธภาพ 7) ด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศ และ 8) ด้านสังคม ซึ่งได้มาจากการ ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดต่างๆ ได้แก่ 1) มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขา พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ² 2) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา¹ 3) สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ ของสภา การพยาบาล⁵ 4) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ ของ สถาบันการศึกษาทางการพยาบาล ประเทศสหรัฐอเมริกา (American Association of Colleges of Nursing)⁷ 5) การเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในมุมมองของ นักวิชาการไทย⁶ และ 6) เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA ปีการศึกษา 2563-2566 ของมหาวิทยาลัยนเรศวร⁴ ซึ่งสาระสำคัญของเกณฑ์ AUN-QA ครอบคลุมทั้งมิติของคุณภาพทางวิชาการ และมุมมองด้านความต้องการ และความคาดหวังที่ หลากหลายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอน นิสิตปัจจุบัน ศิษย์เก่า พยาบาลวิชาชีพ และผู้บริหาร (ทางการพยาบาลหรือสถาบันการศึกษา)

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาสมรรถนะของ บัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวัง ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขา การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้แก่ 1) อาจารย์ผู้สอน 2) นิสิตปัจจุบัน ซึ่งกำลังศึกษาในปีการศึกษา 2565 3) ศิษย์เก่า 4) พยาบาลวิชาชีพ และ 5) ผู้บริหาร (ทางการพยาบาลหรือสถาบันการศึกษา) กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นอาจารย์ผู้สอน นิสิตปัจจุบัน ศิษย์เก่า พยาบาลวิชาชีพ ผู้บริหาร (ทางการพยาบาลหรือ สถาบันการศึกษา) ที่สามารถให้ข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ในรูปแบบกูเกิ้ลฟอร์ม (Google Form) ได้ ส่วนเกณฑ์การคัดออก ได้แก่ ให้ข้อมูลในการวิจัยไม่ครบถ้วน ในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ที่มีความ

สะดวกในการให้ข้อมูลในกูเกิ้ลฟอร์ม (Google Form) จำนวน 72 คน นำไปทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (แบบสอบถาม) จำนวน 30 คน เหลือกลุ่มตัวอย่างที่นำข้อมูลไปวิเคราะห์ จำนวน 42 คน

เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยนี้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ (อาจารย์ผู้สอน นิสิตปัจจุบัน ศิษย์เก่า พยาบาลวิชาชีพ ผู้บริหารฯ) และหน่วยงานที่สังกัด ส่วนที่ 2 สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (8 ด้าน) จำนวน 35 ข้อ คำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จำเป็นมากที่สุด จำเป็นมาก จำเป็นปานกลาง จำเป็นน้อย และจำเป็นน้อยที่สุด และส่วนที่ 3 ลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 24 ข้อ คำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

แบบสอบถามดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาพยาบาล ด้านการพยาบาลผู้ใหญ่ และด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ คำนวณค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index : CVI) ของแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 เท่ากับ 0.85 จากนั้นจะนำไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม คำนวณค่าความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 ได้เท่ากับ 0.86

จริยธรรมการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยขอรับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับการรับรองเลขที่ COE No. 208/2021 วันที่ 25 พฤศจิกายน 2564 หลังจากนั้นผู้วิจัยขอความยินยอมให้เข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Process) โดยให้ข้อมูลคำอธิบายสำหรับอาสาสมัครในโครงการวิจัยเกี่ยวกับการเข้าร่วมการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมวิจัย และการติดต่อกับผู้วิจัยอย่างละเอียด เปิดโอกาสให้ตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยอย่างอิสระ และชี้แจงว่ามีการนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และทำลายเอกสารทั้งหมดหลังจากงานวิจัยเสร็จสิ้น

การรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2565 ถึงเดือนเมษายน 2566 โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้รับผิดชอบหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ส่ง Google Form ให้นิสิตปัจจุบันตอบแบบสอบถาม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ส่ง Google Form ให้ศิษย์เก่า และให้ศิษย์เก่าส่งต่อ Google Form ให้แก่พยาบาลวิชาชีพและผู้บริหารฯ ในหน่วยงานที่สังกัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น โดยแบ่งเป็นระดับ ดังนี้ 4.51-5.00 มากที่สุด, 3.51-4.50 มาก, 2.51-3.50 ปานกลาง, 1.51-2.50 น้อย, 1.00-1.50 น้อยที่สุด¹¹

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 42 คน ประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพ มีจำนวนมากที่สุดคือ 16 คน (ร้อยละ 38.10) รองลงมาคือนิสิตปัจจุบัน 15 คน (ร้อยละ 35.71) ศิษย์เก่า 8 คน (ร้อยละ 19.05) อาจารย์ผู้สอน 2 คน (ร้อยละ 4.76) และผู้บริหารทางการพยาบาล 1 คน (ร้อยละ 2.38) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 31 คน (ร้อยละ 73.81) อายุ 24 – 57 ปี อายุเฉลี่ย 36.60 ปี (S.D. = 9.49) หน่วยงานที่สังกัด ส่วนใหญ่เป็นภาครัฐ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 73.81)

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย 2) ด้านความรู้ และการปฏิบัติการพยาบาล 3) ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ 4) ด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพ 5) ด้านวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม 6) ด้านการสื่อสารและสัมพันธภาพ 7) ด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศ และ 8) ด้านสังคม พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมายมีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.80, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายข้อในทุกสมรรถนะพบว่า ส่วนใหญ่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นว่ามีค่าจำเป็นมากถึงมากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (n = 42)

ที่	สมรรถนะที่คาดหวัง	ความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย				
1.1	มีคุณธรรม จริยธรรมเชิงวิชาการและการวิจัย เช่น ไม่คัดลอกผลงานหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของผลงานวิชาการหรือการวิจัย การเขียนผลงานทางวิชาการและหรืองานวิจัยต่างๆ มีการอ้างอิงที่ถูกต้อง	4.88	0.32	มากที่สุด
1.2	สามารถให้เหตุผลและตัดสินใจบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพ ในการดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการ	4.83	0.37	มากที่สุด
1.3	สามารถเสนอแนะและ/หรือมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการตามนโยบายทางสุขภาพ เพื่อให้เกิดความยุติธรรม ความเท่าเทียมในบริการสุขภาพ	4.81	0.39	มากที่สุด
1.4	ปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการโดยการให้เกียรติ และยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม	4.81	0.39	มากที่สุด
1.5	ปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการโดยยึดหลักการมีเหตุผล และการเตรียมตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง	4.86	0.35	มากที่สุด
1.6	สามารถให้คำปรึกษาและชี้แนะทางกฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในกรณีที่มีประเด็นทางกฎหมายและจริยธรรมแก่ผู้รับบริการและทีมสุขภาพ	4.60	0.49	มากที่สุด
รวมด้านที่ 1		4.80	0.39	มากที่สุด

ที่	สมรรถนะที่คาดหวัง	ความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2. ด้านความรู้ และการปฏิบัติการพยาบาล				
2.1	มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของศาสตร์การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	4.76	0.43	มากที่สุด
2.2	สามารถจัดการรายกรณีผู้ป่วย/ผู้รับบริการที่มีปัญหาซับซ้อน โดยบูรณาการศาสตร์ทางการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ที่เกี่ยวข้องร่วมกับการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ประสบการณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยทางวัฒนธรรม	4.62	0.49	มากที่สุด
2.3	สามารถเลือกใช้เครื่องมือในการประเมินผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่มีความเฉพาะเจาะจง ในการจัดการผลลัพธ์ทางการพยาบาล ในระดับต่างๆ (ระดับบุคคล กลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบ และระบบการดูแล)	4.43	0.58	มาก
2.4	สามารถสอน ชี้แนะ ฝึกทักษะ เสริมพลังและพัฒนาศักยภาพให้ผู้ป่วย/ผู้รับบริการและครอบครัว เพื่อใช้ในการประเมินและจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.64	0.48	มากที่สุด
2.5	สามารถสอน ชี้แนะ เป็นพี่เลี้ยงและแบบอย่างในการปฏิบัติการพยาบาล แก่นักศึกษาพยาบาลพยาบาลและบุคลากรในทีมสุขภาพ	4.60	0.54	มากที่สุด
2.6	สามารถวิเคราะห์และจัดการปัญหาของผู้ป่วยทั้งในระยะเฉียบพลัน ฉุกเฉิน วิกฤติ เรื้อรังและระยะสุดท้ายได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและทันเหตุการณ์	4.74	0.44	มากที่สุด
2.7	สามารถปฏิบัติทักษะทางคลินิกที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะ	4.67	0.52	มากที่สุด

ที่	สมรรถนะที่คาดหวัง	ความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.8	สามารถประยุกต์ใช้หลักการที่สำคัญด้านคุณภาพและความปลอดภัย มาใช้ในการดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการที่รับผิดชอบได้ถูกต้อง	4.67	0.47	มากที่สุด
2.9	สามารถวิเคราะห์และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวชุมชน	4.38	0.72	มาก
รวมด้านที่ 2		4.61	0.52	มากที่สุด
3. ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ				
3.1	สร้างและปกป้องภาพลักษณ์วิชาชีพ	4.76	0.43	มากที่สุด
3.2	มีความตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.79	0.41	มากที่สุด
3.3	สามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหาของวิชาชีพด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.64	0.48	มากที่สุด
3.4	มีวัฒนธรรมในการทำงานที่มุ่งความเป็นเลิศ	4.62	0.58	มากที่สุด
รวมด้านที่ 3		4.70	0.48	มากที่สุด
4. ด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพ				
4.1	มีภาวะผู้นำทางคลินิก สามารถบริหารจัดการและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์แก่องค์กรวิชาชีพ	4.67	0.47	มากที่สุด
4.2	มีความรู้และทักษะในการบูรณาการองค์ความรู้ทางการพยาบาล เพื่อส่งเสริมคุณภาพบริการและการดูแลอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ	4.74	0.44	มากที่สุด
4.3	สามารถสนับสนุนหรือส่งเสริมผู้อื่นให้มีการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	4.69	0.51	มากที่สุด
4.4	มีทักษะในการทำงานเป็นทีมกับทีมพยาบาล ทีมสุขภาพและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการการดูแลแก้ไขปัญหาสุขภาพ ของผู้ป่วย/ผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพและปลอดภัย	4.74	0.44	มากที่สุด

ที่	สมรรถนะที่คาดหวัง	ความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4.5	สามารถบริหารจัดการเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงระบบบริการทางสุขภาพตามสิทธิที่พึงมีพึงได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง	4.62	0.53	มากที่สุด
รวมด้านที่ 4		4.69	0.48	มากที่สุด
5. ด้านวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม				
5.1	สามารถวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ทำวิจัย หรือสร้างนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาการพยาบาลที่ซับซ้อน หรือพัฒนาคุณภาพการพยาบาลในสาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	4.69	0.46	มากที่สุด
5.2	สามารถเขียนและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการหรืองานสร้างสรรค์ ด้านการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	4.50	0.55	มาก
รวมด้านที่ 5		4.60	0.51	มากที่สุด
6. ด้านการสื่อสาร และสัมพันธภาพ				
6.1	สามารถสื่อสารกับผู้ป่วย/ผู้รับบริการและครอบครัวที่มีปัญหาซับซ้อนทางสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.79	0.41	มากที่สุด
6.2	ประสานทีมสุขภาพ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้ป่วย/ผู้ใช้บริการ	4.81	0.39	มากที่สุด
6.3	สื่อสาร เผยแพร่ผลงานทางวิชาการและ/หรือแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆ ทั้งในระดับ องค์กร/ชาติ/นานาชาติ	4.57	0.49	มากที่สุด
รวมด้านที่ 6		4.72	0.43	มากที่สุด
7. ด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศ				
7.1	สามารถสืบค้นข้อมูล และวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล เพื่อนำไปสร้างแนวปฏิบัติใน	4.71	0.45	มากที่สุด

ที่	สมรรถนะที่คาดหวัง	ความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
	การปรับปรุงคุณภาพการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ			
7.2	สามารถวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลทางคลินิก เพื่อการติดตามเฝ้าระวัง และจัดการกับความเสี่ยง หรือปัญหาทางการพยาบาล รวมทั้งเพื่อปรับปรุงคุณภาพการบริการ	4.62	0.49	มากที่สุด
7.3	สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารในการประสานการดูแลทางด้านสุขภาพ อย่างต่อเนื่อง	4.69	0.46	มากที่สุด
7.4	มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการจัดการสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย พัฒนานวัตกรรม ในการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
รวมด้านที่ 7		4.66	0.47	มากที่สุด
8. ด้านสังคม				
8.1	สามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม เพื่อใช้ในการพัฒนาปรับปรุงระบบการพยาบาล และระบบบริการสุขภาพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	4.45	0.62	มาก
8.2	มีส่วนร่วมในการชี้นำสังคมในด้านสุขภาพ และพิทักษ์สิทธิให้กับผู้ป่วย/ผู้รับบริการ	4.57	0.58	มากที่สุด
รวมด้านที่ 8		4.51	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า สมรรถนะที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังสูงสุด 3 อันดับแรก อยู่ในด้านที่ 1 คือด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย ได้แก่ ประเด็นที่ 1.1 มีคุณธรรม จริยธรรมเชิงวิชาการ และการวิจัย ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.32) ประเด็นที่ 1.5 ปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการโดยยึดหลักการมีเหตุผล และการเตรียมตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) และประเด็นที่ 1.2 สามารถให้เหตุผลและตัดสินใจบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพ ในการดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.37) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาล ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยปานกลางถึงมากที่สุด สูงสุด 3 อันดับแรกอยู่ในด้านที่ 5 คือด้าน
แรงจูงใจต่อสถาบันที่เลือกศึกษาต่อ ได้แก่ ประเด็นที่ 5.1 สถาบันมีหลักสูตรที่มีคุณภาพและเป็น
ประโยชน์ต่อตนเอง หรือต่องานปัจจุบัน/อนาคต ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.49) โดยเห็นด้วยมากที่สุด
รองลงมาเห็นด้วยมากที่สุดคือ ประเด็นที่ 5.7 มีอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.49)
และประเด็นที่ 5.4 เห็นด้วยมากเกี่ยวกับการเดินทางสะดวกต่อผู้เรียน ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.73) ดัง
ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (n = 42)

ที่	ความคาดหวังและความต้องการ	ความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง				
1.1	ควรมีหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตเพื่อผลิตผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ อยู่ในหลักสูตรเดียวกัน	4.29	1.03	มาก
1.2	ควรมีหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตเพื่อผลิตผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ใหญ่โดยเฉพาะ	4.12	1.00	มาก
1.3	ควรมีหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตเพื่อผลิตผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุโดยเฉพาะ	4.31	0.96	มาก
2. หลักสูตรและสาขาที่ต้องการศึกษาต่อ				
2.1	ท่านมีความสนใจหรือส่งบุคลากรเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	4.40	0.93	มาก
2.2	ท่านมีความสนใจหรือส่งบุคลากรเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่	4.26	0.95	มาก

ที่	ความคาดหวังและความต้องการ	ความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.3	ท่านมีความสนใจหรือส่งบุคลากรเข้าศึกษาต่อ ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การพยาบาลผู้สูงอายุ	4.24	0.95	มาก
3. เวลาที่จัดการเรียนการสอน				
3.1	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการ สอน ในวันเสาร์และอาทิตย์ (เวลา 8.30- 16.30 น.)	4.38	1.07	มาก
3.2	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการ สอน ในวันจันทร์ถึงศุกร์ (เวลา 8.30-16.30 น.)	2.90	1.56	ปานกลาง
3.3	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการ สอน ในวันจันทร์ถึงศุกร์ (นอกเวลาราชการ)	2.67	1.60	ปานกลาง
4. ลักษณะการเรียนและวิธีการจัดการเรียนการสอน				
4.1	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการ สอนในภาคทฤษฎีแบบออนไลน์ทั้งหมด	3.24	1.39	ปานกลาง
4.2	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการ สอนในภาคทฤษฎีแบบเข้าเรียนในชั้นเรียน ทั้งหมด	3.55	1.22	มาก
4.3	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการ สอนในภาคทฤษฎีแบบผสมผสาน ทั้ง แบบเรียนออนไลน์และเข้าเรียนในชั้นเรียน	4.33	0.99	มาก
4.4	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการ สอนในภาคทฤษฎี แบบให้เสร็จสิ้นทีละ รายวิชา (เรียนรายวิชาที่ 1 ให้เสร็จสิ้น แล้วจึง ต่อด้วยการเรียนรายวิชาที่ 2)	4.29	0.96	มาก
4.5	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการ สอนในภาคทฤษฎี แบบหลายวิชา (เรียน	2.88	1.61	ปานกลาง

ที่	ความคาดหวังและความต้องการ	ความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
	รายวิชาที่ 1 ควบคู่กับ รายวิชาที่ 2 ไปพร้อมกัน)			
4.6	ท่านต้องการให้หลักสูตรฯ จัดการเรียนการสอน ในรูปแบบสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อเรียนต่อเนื่องได้ในภายหลัง จนจบ หลักสูตร ฯ	4.26	0.85	มาก
5. แรงจูงใจต่อสถาบันที่เลือกศึกษาต่อ				
5.1	สถาบันมีหลักสูตรที่มีคุณภาพและเป็น ประโยชน์ต่อตนเอง หรือต่องานปัจจุบัน/ อนาคต	4.62	0.49	มากที่สุด
5.2	หลักสูตรฯ มีรายวิชาที่มีความทันสมัยและ น่าสนใจ	4.45	0.66	มาก
5.3	วันและเวลาที่จัดการเรียนการสอนของ หลักสูตรฯ มีความสะดวกต่อผู้เรียน	4.43	0.66	มาก
5.4	การเดินทางสะดวกต่อผู้เรียน	4.50	0.73	มาก
5.5	เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงในด้านการผลิตบัณฑิต ที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการ ของระบบสุขภาพ/สังคม	4.36	0.65	มาก
5.6	ค่าเรียนตลอดหลักสูตรสมเหตุสมผล	4.07	0.86	มาก
5.7	มีอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพ	4.60	0.49	มากที่สุด
5.8	มีความพร้อมด้านสถานที่และเทคโนโลยี สารสนเทศ	4.50	0.63	มาก
5.9	เป็นสถาบันที่ผู้เรียนเคยจบการศึกษา	3.79	1.42	มาก

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า 1) ด้านลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วย
มากกว่า ควรมีหลักสูตรมหาบัณฑิตเพื่อผลิตผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุโดยเฉพาะ ($\bar{x}$ =
4.31, S.D. = 0.96) 2) ด้านหลักสูตรและสาขาที่ต้องการศึกษาต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยมากกว่า
มีความสนใจหรือส่งบุคลากรเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการพยาบาล

ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.93) 3) ด้านเวลาที่จัดการเรียนการสอน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยมาก โดยมีความต้องการหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในวันเสาร์และอาทิตย์ (เวลา 08.30-16.30 น.) ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 1.07) 4) ด้านลักษณะการเรียนและวิธีการจัดการเรียนการสอน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกว่า ต้องการวิธีการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้งแบบเรียนออนไลน์และเข้าเรียนในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.99) และ 5) ด้านแรงจูงใจต่อสถาบันที่เลือกศึกษาต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยมากที่สุดว่า แรงจูงใจต่อสถาบันที่เลือกศึกษา คือ สถาบันมีหลักสูตรที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง หรือต่องานปัจจุบัน/อนาคต ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.49)

การอภิปรายผล

สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย 2) ด้านความรู้ และการปฏิบัติการพยาบาล 3) ด้านคุณลักษณะวิชาชีพ 4) ด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพ 5) ด้านวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม 6) ด้านการสื่อสารและสัมพันธภาพ 7) ด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศ และ 8) ด้านสังคม มีความจำเป็นมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยครั้งนี้ มาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดต่างๆ ที่หลากหลาย ได้แก่ 1) มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ² 2) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา³ 3) สมรรถนะหลักของผู้มีส่วนของพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ ของสภาการพยาบาล⁵ 4) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ ของสถาบันการศึกษาทางการพยาบาล ประเทศสหรัฐอเมริกา (American Association of Colleges of Nursing)⁷ 5) การเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในมุมมองของนักวิชาการไทย⁶ และ 6) เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA ปีการศึกษา 2563-2566 ของมหาวิทยาลัยนเรศวร⁴ ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของจิรเนาว์ ทัดศรี⁸ ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีบริบทที่คล้ายคลึงกัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะทุกด้านอยู่ในระดับมาก

สมรรถนะที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังมากที่สุด คือด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.39) เนื่องมาจากการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่และผู้สูงอายุอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล และมีการตัดสินใจปฏิบัติการพยาบาลภายใต้กรอบคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่าสูงสุด 3 อันดับแรกอยู่ในด้านที่ 1 คือด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรมเชิงวิชาการ และการวิจัย ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.32) ปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการโดยยึดหลักการมีเหตุผล และการเตรียมตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.35) และสามารถให้เหตุผลและตัดสินใจบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพ ในการดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการ ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.37) ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2566-2570 (กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน.) ที่ระบุว่า “ข้อ 13 พัฒนากำลังคนที่ผลิตโดยระบบอุดมศึกษา ให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จำเป็น ควบคู่กับการมีสมรรถนะสูงด้านวิชาชีพและวิชาการ”¹²

ลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง และความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. ด้านลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวัง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยมากกว่า ควรมีหลักสูตรมหาบัณฑิตเพื่อผลิตผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุโดยเฉพาะ ทั้งนี้ เนื่องมาจากประเทศไทย กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ซึ่งน่าจะตามมาด้วยปัญหาสุขภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ¹³ จำเป็นต้องมีการสร้างสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมรองรับสังคมสูงวัย ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีมุมมองว่าการจบหลักสูตรการพยาบาลผู้สูงอายุ จะสามารถนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับสังคมผู้สูงอายุ

2. ด้านหลักสูตรและสาขาที่ต้องการศึกษาต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยมากกว่า มีความสนใจหรือส่งบุคลากรเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ เนื่องจากในสถานการณ์จริง การดูแลผู้ป่วยมีความหลากหลายทั้งผู้ป่วยวิกฤตและเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาทั้งในแผนกศัลยกรรมและอายุรกรรม และมีผู้รับบริการช่วงอายุตั้งแต่ผู้ใหญ่ถึงผู้สูงอายุ ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีมุมมองว่า การจบหลักสูตรเฉพาะการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ จะเป็นประโยชน์ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับการแบ่งผู้รับบริการในสถานการณ์จริง ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของรัตน จารุวรรณ และคณะ (2561)¹⁴ ที่ศึกษาเรื่องความต้องการการศึกษาต่อทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พยาบาลวิชาชีพต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุมากที่สุด (ร้อยละ 25)

3. ด้านเวลาที่จัดการเรียนการสอน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยมากกว่า มีความต้องการให้จัดการเรียนการสอนในวันเสาร์และอาทิตย์ (เวลา 08.30-16.30 น.) เนื่องจากผู้ที่เข้ารับการศึกษามี

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ส่วนใหญ่ทำงานประจำในหน่วยงานต้นสังกัด การจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์และอาทิตย์ จึงเอื้อให้ผู้เรียนสะดวกในการบริหารจัดการเวลา สามารถการเข้ารับการศึกษในวันเสาร์อาทิตย์ และทำงานในวันเวลาราชการได้ ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของรัตน จารุวรรณ และคณะ¹⁴ ที่พบว่า พยาบาลวิชาชีพมีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในวันเสาร์และอาทิตย์ในเวลาปกติ (ร้อยละ 52.60)

4. ด้านลักษณะการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนการสอน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก โดยมีความต้องการวิธีการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้งแบบเรียนออนไลน์และเข้าเรียนในชั้นเรียน เนื่องจากการเรียนการสอนแบบผสมผสานดังกล่าว มีความยืดหยุ่น (Flexibility) สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ และการเรียนแบบออนไลน์เพิ่มความสะดวก ปลอดภัยจากสถานการณ์โรคระบาด ในขณะที่การเข้าเรียนในชั้นเรียน จะทำให้เกิดกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และผู้สอนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ และให้การช่วยเหลือผู้เรียนได้รวดเร็ว ดังนั้น การเรียนแบบผสมผสาน จึงเหมาะกับรูปแบบการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และสถานการณ์โรคระบาดในปัจจุบัน¹²

5. ด้านแรงจูงใจต่อสถาบันที่เลือกศึกษาต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ในประเด็นสถาบันมีหลักสูตรที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง หรือต่องานปัจจุบัน/อนาคต เนื่องจากสังคมมีความคาดหวังกับวิชาชีพพยาบาล พยาบาลจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญในงาน โดยการศึกษาต่อในหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง หรือต่องานปัจจุบัน/อนาคตผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของรัตน จารุวรรณ และคณะ¹⁴ ที่พบว่า แรงจูงใจต่อสถาบันที่เลือกศึกษา คือ หลักสูตรเป็นที่นิยมและเป็นประโยชน์ต่องานปัจจุบัน/อนาคต (ร้อยละ 92.90)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังมากที่สุด 3 อันดับแรก อยู่ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย ดังนั้น สถาบันการศึกษาจึงควรพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ โดยออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes : PLOs) ตลอดจนพัฒนารายวิชาที่มุ่งเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมาย

2. แรงจูงใจต่อสถาบันที่เลือกศึกษา คือ สถาบันมีหลักสูตรที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง หรือต่องานปัจจุบัน/อนาคต ดังนั้น ควรพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรมหาบัณฑิตที่เป็นที่ต้องการของสังคมในอนาคต คือสังคมผู้สูงอายุ ได้แก่หลักสูตรการพยาบาลผู้สูงอายุ หรือหลักสูตรการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ได้ครอบคลุม และ

สอดคล้องกับการแบ่งผู้รับบริการในสถานการณ์จริงของหน่วยงาน และจัดการเรียนการสอนในวัน
เสาร์และอาทิตย์ ผสมผสานทั้งแบบเรียนออนไลน์และเข้าเรียนในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาซ้ำ เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับ
สมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ใน
บริบทที่เปลี่ยนไปตามกระแสสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทางด้านเทคโนโลยี AI & Robot
เป็นต้น ตลอดจนทำการวิจัยในอนาคต (Future Research) เพื่อปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ให้มีความทันสมัยมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่านที่ทำงานสำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. Office of the Higher Education Commission. The National Qualifications Framework
for Higher Education B.E. 2552 (Year 2009) [Internet]. [cited 2025 December
21]. Available from:
<https://bba.rmuts.ac.th/fba2013/sites/default/files/News/2562/cddm002.pdf>
(In Thai)
2. Ministry of Education. Announcement of the Ministry of Education on Standards for
Higher Education Qualifications in Nursing Science Year 2017 [Internet]. [cited
2025 December 21]. Available from:
[https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/4_Standard%202560\(2\).pdf](https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/4_Standard%202560(2).pdf) (In Thai)
3. Office of the Higher Education Commission. (Draft) Higher Education Plan for
Producing and Developing the Country's Workforce 2021 – 2027. Nonthaburi:
Phapim; 2020. (In Thai)
4. Quality Assurance Section, Office of University Audit and Governance, Naresuan
University. Manual and Guidelines for Writing Self-Assessment Report: Program
Level (AUN-QA Version 3.0), Academic Year 2020, Naresuan University.
Phitsanulok: Naresuan University Publishing House; 2020. (In Thai)

5. Nursing Council. Announcement of the Nursing Council on Core Competencies for Graduates of Bachelor's, Master's, and Doctoral Degree Programs in Nursing, including Training Programs for Advanced Nursing Diplomas and Certified Specialized Nursing Areas (Announcement date: February 23, 2018) [Internet]. [cited 2025 December 21]. Available from: <file:///D:/วิจัย%20สมรรถนะ%20ป.โท%2017%20ธค%2068/ประกาศสภาการพยาบาล%20561.pdf> (In Thai)
6. Sarakettrin A, Rongmuang D, Chantira R. Nursing Education in the 21st Century: Competencies and Roles of Nursing Instructors. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2019; 20(1): 12-20. (In Thai)
7. American Association of Colleges of Nursing. The Essentials of Master's Education in Nursing (Article date: March 21, 2011) [Internet]. [cited 2025 December 21]. Available from: <https://www.bc.edu/content/dam/files/schools/son/pdf2/MastersEssentials11.pdf>
8. Thassri J. Opinions of Stakeholders on the Revised Curriculum in Master of Nursing Program, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University. Prince of Naradhiwas University Journal. 2015; 7(3): 74-84. (In Thai)
9. Harnyoot O, Phaktoop M. Satisfaction of Graduate Users towards the Competencies of Master Degree Graduate of Nursing Science Program in Nursing Administration, School of Nursing, Eastern Asia University. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2019; 20(3): 227-36. (In Thai)
10. Working Group for National Reform, National Strategy, and Reconciliation Promotion of the Ministry of Education. Manual for Driving the National Strategy (B.E. 2561–2580) of the Ministry of Education [Internet]. [cited 2025 December 28]. Available from: https://reo1.moe.go.th/wp-content/uploads/2023/06/manual_moe2561-2580.pdf (In Thai)
11. Silanoi L, Chindaprasert K. The Use of Rating Scale in Quantitative Research on Social Sciences, Humanities, Hotel and Tourism Study. Journal of Management Science, Ubon Ratchathani University. 2019; 8(15): 112-126. (In Thai)

12. Office of the Permanent Secretary Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation, Higher Education Policy and Plan Group, Strategy and Planning Division. Higher Education Plan for Thailand's Manpower Production and Development (2021-2027) Revised Version for 2023-2027. Nonthaburi: Phapim; 2022. (In Thai)
13. Department of Older Persons. The Current Aging Society and Economy in Thailand (Year 2021) [Internet]. [cited 2025 December 28]. Available from: <https://www.dop.go.th/th/know/15/926> (In Thai)
14. Charuwanno R, Wisanskoonwong P, Wongchanglor J, Wongareesawat C, Tipsancam N, Wongrostrai Y, et al. The Need for Further Education in Nursing among Registered Nurses in Bangkok Metropolitan. Kuakarun Journal of Nursing. 2018; 25(1): 7-24. (In Thai)